

10.08.2025

UKA2025/139

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Partiit nunanit allanit tapiissutinik tapiissuteqartunik pissarsiaqarsinnaatitaannginnermut aamma partiit nunatta avataani najugaqartut angerlarsimaffeqartulluunniit Qallunaat Nunaanneersut Savalimmiuneersullu inerteqqummut ilanngunneqarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 4. februar 2025, §4b allanngortinneqarnissaanut Naalakkersuisut inatsimmut allannguutissamik suliaqaqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

Siunnersuut kingusinnerpaamik UKA2026-mi saqqummiunneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Pele Broberg, Naleraq)

Tunngavilersuutit:

Tamat oqartussaaqataanerat uagut nammineq Inatsisartuni qinersinermiippoq. Tamanna immitsinnut aallaavigaluta nunatta innuttaasa kisimik aalajangigassaraat.

Maannakkulli nunat allat nunani allani politikkikkut partiitik aallaavigalugit tamat oqartussaaqataanerput sunnertarpaat, ilaatigut aningaasaassuarminnik imaluunniit allat atortut atorlugit. Partiit sunneerusuttut akiliinermikkut tamat oqartussaaqataanerput sunnertarpaat, ilaatigut inatsisinik allaat illersorneqarlutik.

Tamanna aamma atuuppoq nunatsinni isummanut innuttaasut naligninnaasut akornanni siaruarterneqanngikkaluartunut. Isummat nunatsinni amerlanernit ilorrisimaarutigineqanngitsut aningaasatigulli periarfissat tapiissutillu amerlanernit ilorrisimaarutigineqarsinnaagaluartut. Ajortoqarpoq.

Ajunnginnerusoq anguniarlugu nunanit allanit politikkikkut tapiissutit matuniarneqarsimagaluarput. Inatsimmili kisianni annertuumik putoqartoqarpoq. Nunanit allanit partiit Islandimeersut, Norgemeersut, USA-meersut, Kinameersut allaneersullu Inatsisartuni tamat oqartussaaqataanerput taperseeqataaffiginagulu sunniuteqarfigisinnaanngilaat. Tamanna pissusissamisoorluinnarpoq. Kisianni, nunani allaniit partiit allat, soorlu Qallunaat Nunaanniit Savalimmiuniillu qanorsuaq sunniuteqarlutillu taperseeqataasinnaapput.

Maannakkummi nunanit allaniit politikkikkut partiiniit nunatta avataani angerlarsimaffeqartunit toqqaannartumik aningaasatigut allatigullu tapiissutinik pissarsisoqarsinnaavoq; Qallunaat Nunaanneerpata Savalimmiuneerpataluunniit.

Liberal Alliance, Socialdemokratit, Socialistisk Folkeparti, Dansk Folkeparti allallu nunatsinni partiinut tapiissuteqarsinnaapput qanorsuaq sunniuteqarlutik. Amerikamiit Folkepartiannik Qallunaat Nunaannut takkuttoqaraluarpat toqqaannartumik tapiissuteqarlutillu nunatta iluani tamat oqartussaaqataanitsinni ingerlariaatsitsinnut toqqaannartumik sunniuteqarsinnaalissapput. Nunatsinni partiinut inunnullu isumaqatigisaminnut tapiinissaminnut sunniinissaminnullu killeqanngitsumik piumasaminnik toqqaasinnaapput. Sunniuteqarnissaminnut tapersersortissarsiorsinnaapput, ajortisaaralutik tapersersortissarsiorsinnaapput, ussassaarutitut aningaasaliisinnaapput qineqqusaartunik qinersinissatsinnut, tamat oqartussaaqataanitsinnut allaat politikikkitta aqunnissaanut nunatsinnilu oqallinnermut politikikkut partiivut aqutigalugit sunniuteqarsinnaallutik. Tamanna tamat oqartussaaqataanerannut annertuumik ajornartorsiuteqalersitsivoq.

Inatsisartunut ilaasortaannit apeqqutilliissutigineqartumut¹ Naalakkersuisut akissumminni allaat tamanna ersersippaat, tassa nunanit allanit tapiissutit, soorlu Island, Norge nunanillu allaneersut inerteqqutaasariaqartut. Kisiannili qallunaat partiivi ilanngunnagit. Danskit politikikkut partiivi sooq nunatsinni partiinut sunniuteqarsinnaatitaanersut pillugit oqaatigineqartoq tassaavoq, issuaavunga: "ataatsimoorluta.....naleqartitavut" ²

Ernumanarluinnarpoq danskit politikikkut partiivisa toqqaannartumik nunatsinnut partiinut tapersiillutik sunniuteqarsinnaaneratt pillugu ajornartorsiummik Naalakkersuisut takusaqarsinnaannginnerat, danskimmi innuttaasuiniit 70% angullugu nunarput namminiilivissanngitsoq³ isumaqarmata.

Naammaleqaaq. Tamat oqartussaaqataanitsinnut nunanit allaniit politikikkut partiit akuleruttarnerat unitsittariaqarparput. Namminermit inatsisitsinni putoqarmat. Qallunaat Nunaat Kalaallit Nunaajungilaq. Qallunaat Nunaanniittuniit danskiniit allaanerusunik isumaqarpugut. Inatsisartunut qinersineq danskit partiiviniit allanilluunniit aqunneqassanngilaq. Tamat oqartussaaqataanerput tassaasariaqaraluarpoq taamaallaat inuiaqatigiitsinni innuttaasutsinniit aalajangerneqartussaq, aningaasanik pilersorneqaranilu isummatsinnut avataaniit aqunneqarniarneqarani.

Inatsimmi putoq aaqqiiffigigallartigu. Inatsisartunummi qinersineq nunatsinni innuttaasunut, Qallunaat Nunaannut Savalimmiunut, nunanillu allaniit innuttaasunuunngitsoq atuuppoq. Nunatsinni qinersineq nunatsinnut atuuppoq.

Taamatut oqaaseqarlunga suliarilluarneqarnissaanut tunniuppara.

¹ § 37 spørgsmål 2025/116

² § 37 spørgsmål 2025/116

³ Meningsmåling lavet af Epinion for DR og Altinget (januar 2025).

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

AC-ataatsip ukiup affaanut suliarisinnaasaasa naatsorsornerat kr. 250.000.

Namminersortunut aningaasaatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Soqanngilaq.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Soqanngilaq.